БЕЛАРУСКАЯ ДУМКА

Цана нумэру 50 кап.

АБВЕСТКІ: 1 радок перад тэкстам 4 рублі. 1 радок за тэкстам 2 рублі. 3 безработных са ўсю абвестку 2 рублі.

ВЫХОДЗІЦЬ ТРОЙЧЫ У ТЫДЗЕНЬ.

Рэдакцыя і Адміністрацыя-- **Вострa-Брамская, № 9**— адчынена што дня, апрача сьвята, 8—12 і 3—5.

Год I. **Вільня, Серада 21 мая 1919 г.** **№ 11.**

БЕЛАРУСКІ СХОД.

У нядзелю 25-га мая, у 5 гадзін па палудні адбудзецца беларускі сход. Сход склікаецца Беларускай Радай у залі Рады (там, дзе Беларуская гімназія) на Востра-Брамскай вул., № 9 (Сьв. Троіцкі манастыр.)

ПРАГРАМА СХОДУ:

1) Беларусы і агульна-палітычнае палажэньне.
2) Арганізацыя і выбары Беларускага Нацыянальнага Камітэту м. Вільні.
3) Разьвіцьце коопэратыва і профэсыянальных саюзаў сярод беларусаў.
4) Бягучыя справы.

На сход запрашаюцца усе беларусы-жыхары м. Вільні.

- **Беларускі сход у Вільні.**
- **75,000 літоўскага войска стаіць гатовым.**
- **Хаурус Нямеччыны з Расеяй.**
- **Петлюра засуджан на сьмерць.**
- **Забастоўка у Варшаве.**
- **Перад крызысам польскага кабінэту.**

Хто прыезджае у Вільню і мае хоць калі́цца часу пахваліцца сваімі мясцовымі, месьячковымі ці вясковымі навінамі; хто хоча сам даведацца аб патрэбных яму і грамадзе беларускіх справах і навінах ці дастаць беларускую літэратуру,— ніхай ен будзе ласкаў не абмінуць сваю беларускую рэдакцыю.

Вільня, 20 мая 1919 года.

Агульны сход віленскіх беларусаў адбудзецца, у нядзелю 25-га мая.

Не сумляваемся, што пачынальнікі гэтай вельмі важнай і надта добрай справы як мае быць падрыхтуюць сход і самі падрыхтуюцца да яго.

Але, казаў той, „мы вызвалімся толькі сваімі рукамі“, і асабліва гэтае правіла трэба памятаць цяпер віленскім беларусам.

Нашае нешчасьце і нешчасьце вялікае, што мы змалку прызвучаны, як былі прызвучаны нашыя бацькі і дзяды, каб намі нехта апекаўся, каб нехта аб нас клапаціў.

Гэтак жыць цяпер ня можна, іначай, да-праўды, народ наш і мы, яго інтэлігенцыя, пагінем, як нацыя, і на доўгі час займём палажэньне уціснутага кляса пры уціскаючых каясах другіх нацыяў.

Беларускае адраджэньне трэба разумець у самым шырокім значэньню слова, як адраджэньне духоўнае і матэр'яльнае. А дзеля таго, што паноў-*беларусаў*, ахвотнікаў панаваць над сваім народам, у нас німа, адраджэньне нашае мае поўную гармонію у пытаньнях палітычных і клясавых. Апроч жа таго, дзякуючы нашай справядлівасьці у клясавых пытаньнях, да беларускай адраджонай грамады лучацца усе грамадзяне Беларусі бяз рожніцы веры і нацыі, каторыя з адраджэньнем Беларусі, пасьля усяго таго, што цяпер ёсьць, цесна зьвязываюць свой нацыянальны і клясавы добрабыт.

І дзеля таго рух беларускі расьцець у масах, прыймаючы вельмі жаданы нацыянальна-класавы рактар.

І толькі інтэлігенцыя ці, праўдзівей, гарадзкая інтэлігенцыя беларуская яшчэ не захапілася ім як мае быць.

Цяпер яе піхаюць на беларускае усьведамленьне і згуртаваньне, прынамсі тут у Вільні, таксама і матэр'яльныя пытаньні.

І калі, з аднаго боку, павадыры руху мусяць дужа шкадаваць, што німа моцных эканаміцких беларускіх арганізацыяў, дык новыя сілы, з другога боку, перш-на-перш мусяць паправіць гэтую загану у адраджэньні беларусаў.

Самая лепшая нацыянальная арганізацыя у нашы часы сканае скорай сьмерцьцю, калі ня будзе мець пад сабою добрага эканаміцкага падмурку.

І саўсім зразумела, бо прышлі такія часы, што людзям трэба усе сілы пакладаць, каб ня ўмерці з галаду, а патрэбы духа, у тым ліку нацыянальныя пытаньні—губяць у іх вачох усякую цану.

Лепшага розуму ад галоднага чалавека вымагаць ня можна.

І калі толькі страшная здань галоднай сьмерці далёка адсуніцца ад яго, ён пачынае разумець вялікую рожніцу паміж стратаю духоўнаю і матэр'яльнаю, вялікую рожніцу паміж сорамам і болем за страту першую і другую.

І кажды віленскі беларус, ідучы на агульны сход, павінен памятаць, што у яго цяпер дзьве сьцежкі: адна — пайсьці у батракі на ўсход ці на захад, задаўніваць сучаснае пякельнае палажэньне Беларусі і зьбіваць труну свайму народу; другая— зьліўшыся з адраджонай беларускай грамадою, аддаць усе сілы на абарону нацыянальных і клясавых патрэб свайго народу, добра ведаючы, што гэткім спосабам найлепей будуць абаронены і яго асабістыя патрэбы.

Трэба памятаць затым, што нацыянальная арганізацыя павінна будавацца на эканамічкіх падвалах.

Каб без марудная лішку слоў зрабіць моцную эканамічкую арганізацыю, ня трэба спадзевацца, што нехта другі падумаў, прыдзе на сход і скажа: „Да мяне, браточкі, маю рай!“ — а трэба самаму добра падрыхтувацца да сходу, каб самаму рабіць работу для свайго вызваленьня.

Калі будзе гэтак, грамадзе, сыйшоўшыся, астаецца толькі зацьвярдзіць тую мобілізацыю сваіх сіл, якая фактычна будзе ужо зроблена кождым па яго магчымасьці.

N.

ОРЫЕНТАЦЫЯ.

Беларускі народ мае адну орыентацыю. Ен хоча быць самім гаспадаром у сваім краі, і чым вальнейшым, праўдзівейшым гаспадаром, тым ляпей. Дзеля гэтага канечнай палітычнай мэтай беларускага народу ёсьць яго незалежнасьць.

Жаданьне сваё быць незалежным беларускі народ выказаў шырака і моцна на многіх клясавых і ўсебеларускіх зьездах, што былі падчас рэвалюцыі ў Расеі.

Дабіваючыся незалежнасьці і непадзельнасьці Беларусі, беларускі народ выказвае гэтым вялікі інстынк самазахаваньня, а беларускія палітыкі вялікае зразуменьне патрэб і бязьпечнасьці свайго народу. Бо з кім можа быць цяпер які саюз ці фэдэрацыя?

Здаўна спачатку існаваньня Беларускага гаспадарства (гасударства) беларусы прымушаны былі бараніцца аружжам ад двух сваіх суседзяў, з захаду палякоў, з усходу маскоўцаў. Пасьля таго, як Беларусь разам з Літвою ўвайшла у склад Рэчыпаспалітае, беларусы некалькі сот гадоў вялі з палякамі заўзятую культурную барацьбу, каторая ў канцы 17-га сталецьця скончылася пабедай палякоў. З маскоўцамі-ж беларусы вялі войны датуль, пакуль былі дзяржаўнай нацыяй. Маскоўцы-ж пахнулі нас на няшчасную Люблінскую вунію ў 1569 г.

Пасьля разьдзелу Рэчыпаспалітае, як Беларусь падпала пад уладу Расеі (Маскоўшчыны), нялюдзкі ўціск і зьдзек над нашаю культураю, нашым нацыянальным „я“ мы цярпелі і ад маскоўцаў і ад палякоў.

Дык як пачалося беларускае адраджэньне, то прышлося вясьці барацьбу, як проці маскоўцаў, так і проці палякоў. З ростам беларускага руху выяўлялася і вялікая супярэчнасьць інтарэсаў паміж народамі пануючымі і народам паняволеным; сталі ясными вельмі глыбокія контрасты эканаміцкія і іншыя. Усе гэтыя контрасты робяць тое, што ніякая дзяржаўная ўмова (як вунія, фэдэрацыя) з Польшчай або Маскоўшчынай немагчымы без вялікай школы для беларускага народу.

Зусім іншая рэч фэдэрацыя ці наагул адно гаспадарства з нашай суседкай Літвой, ад каторай мы не патрабуем вызваляцца, ні баяцца. З Беларусі, Літвы, Латвіі і Эстоніі можа ўтварыцца ідэальнае жыцьцёвае і дужое гасударства, дзе ніхто нікога не баяўся-б і ніхто нікога ня крыўдзіў - бы. Але дзеля таго, што пакуль што літоўскія палітыкі (не народ літоўскі і шырокая інтэлігенцыя) не згаджаюцца, каб у гэткае гаспадарства уваходзіла ўся Беларусь, гэты проэкт прыходзіцца адлажыць. Частка заходніх беларусаў з яркай і дужай літоўскай орыентацыяй, дужа паважлічанай яшчэ польскай небасьпэчнасьцяй звонку, ішла навет на утварэньне аднаго гаспадарства з Літвы і заходняй часьці Беларусі. Але нячэсная і крутадушная палітыка літоўскіх дыплёматаў, гатовых ахвяраваць часьць Беларускае зямлі таму з сваіх суседзяў (Польшчы), з каторым прыдзецца новаму літоўскаму гаспадарству таргавацца за свае межы, робіць тое, што гэткая орыентацыя цяпер з кожным днём меньшае.

Астаецца орыентацыя адна, самая вялікая, дужая, найбалей папулярная ў народзе, орыентацыя за незалежную і непадзельную Беларускую Народную Рэспубліку.

Адольфа Саколіч.

Увагі асьляплёным.

Як маскоўскія бальшавікі прылучылі да Маскоўшчыны Віцебшчыну і Магілеўшчыну, так польскія шовіністы хочуць выкраіць з жывога цела Беларусі якую-сь „белапольшчу“.

Маскоўскія бальшавікі нічога не трацілі, а польскія шовіністы, бяручы на сябе адказнасьць перад усёю Польшчаю, вельмі рызыкуюць, што акажуцца далакопамі адраджонай Польшчы.

Так, уся Антанта, ваюючы цяпер *за Расею*, зацікаўлена у збудаваньні вялікай Польшчы, каб паміж Расеяй і Нямеччынай зрабіць вялікі буфэр, каб саўсім адсунуць нямецкіх імпэрыялістаў ад Расеі.

Бо калі Нямеччына і Расея пойдуць поруч, дык гэта будзе што-сьці дужэй за самае Антанты.

Мы ня ведаем, што будзе з Расеяю і што будзе з Нямеччынай.

А толькі дзядзька Вільсон са сваім пунктамі ужо зваліўся, а Ленін яшчэ ся дзіць і Вільгельм яшчэ ня дзе падзеўся.

Псіхалёгія масс часам неспадзевана меняецца. Напалеон жа уцёк з няволі бяз нічога і потым яшчэ добра здрыганyў зямлю.

Вільсона ськінуў Клемансо і Ленін, а Клемансо паляціць, калі таго захоча Англія

І ёсьць дзьве магчымасьці: Нямеччына—Расея і Англія—Расея.

І калі-б Польшча слухалася сваіх шовіністаў, дрэнна-б ёй было пры абедзьвюх магчымасьцях.

Пры першай — Польшчы саўсім ня будзе.

Пры другой — Расея не аддасьць *сваіх* зямель, *далучаных* да Польшчы.

А Расея будзе заўсёды дужэйшай, чымся Польшча, гэта напэўна.

Расея страшна Беларусі, як нацыянальная сьмерць, Польшча гэтым не страшна, але яе *паны* самі піхаюць беларусаў да маскоўцаў, ня хочучы лічыцца з заваеваньнямі рэвалюцыі.

Апроч таго, *сьвядомасьць* беларуская— новая сіла, якая расьцець са дня ў дзень і якая ніколі не дазволіць, каб ад Беларусі адрэзалі якую-сь „белапольшчу“.

І толькі асьляплёны польскі шовініст, бяз розуму карыстаючы з інтэрэсаў Антанты, можа хацець падзелу Беларусі.

І толькі польскія паны, зубры, могуць хацець далучэньня Беларусі да Польшчы ва імя свае кішані.

Ні адзін сьвядомы нацыянальна і клясава паляк не захоча гэтага. не захоча быць далакопам для Бацькаўшчыны.

Ен навет не пасьмее *накідаць* беларусам думку аб вуніі, пакуль сам беларускі народ, голасна выказаўшы думку аб сваёй непадзельнасьці і дзяржаўнай самастойнасьці, цяпер маўчыць.

Ен можа толькі хацець і дапамагаць, каб суседні брацкі народ ствары́ў сваю дзяржаўнасьць

Бо толькі гэткім спосабам створыцца што сьці дужае *пры усякіх магчымасьцях*...

У польскім сойму, як ведаем, розум бярэць верх.

Няхай гэта будзе добрым прыкладам шовіністам з „бялапольшчы“.

Г.

Хаўтуры сьв. пам. Александра Грыкоўскага

Сымпатыя, з якой карыстаў нябожчык паміж грамадзян, выявілася з поўным зігатам у яго хаўтурах.

13 сакавіка мы даведаліся, што дарагі нашаму сэрцу грамадзянін Александар Грыкоўскі, 26 гадоў, заплюснуў свае вочкі і ніколі іх ужо не адчыніць. Жаль агарнуў кожнага, хто толькі знаў нябожчыка.

14 сакавіка быў вынас цела у сабор пры асыстэнцыі высокапаважанага пратаіерэя айца Корчынскага, усіх прадстаўнікаў ад беларускіх арганізацый, школы нябожчыка і некалькі сот народу.

15 сакавіка, а 9 гадзіне раніцай, народ грамадамі зьбіраўся аддаць апошні паклон слаўнаму дзеячу.

На труну было узложана шмат вянкоў з пекнымі надпісамі, характэрызаваўшымі яго працу грамадзкую, як барца за адраджэньне Беларусі, стойкага абаронца працоўных мас і добрага вучыцеля.

Тануўшая у зелені труна была акружана тысячнай грамадай, у перадзі якой стаялі дзеці з школы, прадстаўнікі арганізацый. Былі також дэлегаты палякоў і жыдоў.

Пасьля літургіі цела адпеваў прасьвяшчэнны Уладзімір.

У цёплых словах ацец Корчынскі ахарэктэрызаваў нябожчыка, як глыбокага разуменьня вучыцеля дзяцей.

Грамадзянін Вернікоўскі, адзначыўшы вялікую страту для беларускага народу праз убыцьцё яго лепшага сына, зваў прысутных ісьці па яго ступах у грамадзкай працы.

Цяжкім, а разам вялікай сілы быў момэнт апошняга разьвітаньня над магілай.

Грамадзянін Заяц сказаў поўную бязвыходнага жалю прамову аб працы св

пам. Грыкоўскага, палажыўшага фундамэнт беларускасьці у Горадні, запаліўшага іскру адданьня бацькаўшчыне у сэрцах дзетак. Барэц за народавольства згінуў, бо маючы на сваей цярністай дарозе больш ворагаў, чым пасабнікоў, надрываючыся над сілы, не здалеў затрымаць размаху сваей працы аж тут да магілы.

Ад імяні беларускіх вучыцялёў грам. Квецінскі астанавіўся на працы пакойнага у гэтым кірунку, працы, якая дала такі багаты ўсход. Імя Грыкоўскага астанецца назаўсягды памятным у гісторыі роднай школы.

Беларускія социялісты, жагнаючы дарагога таварыша вуснамі гр. Алякскюка, зазначылі, што тут перад магілай лепшага сына гаротнага народа клянуцца ніколі не упусьціць высока паднятага сьцяга барацьбы за лепшую долю усіх пакрыўджаных.

Старшыня Селянскай Рады гр. Якубецкі зазначыў аб працы сьв. пам. Грыкоўскага, як кіраўніка рэвалюцыйным селянскім рухам. Гэта да яго цягнуліся з усіх старон нашы браты сярмяжнікі, гэта яго словы і пэўнасьць дадавалі энэргіі маладушным, запалівалі у сэрцах агонь любві да бацькаўшчыны.

„Александр! — закончыў свае словы прамоўца, схіліўшы чырвоны штандар над дарагою магілаю: — ты памёр, а дух твой з намі і будзе жыць, пакуль жыве Беларусь...

Таварыш!

Паглядзі ты на дзяцей і супрацоўнікаў ува ўсіх нас на вачох сьлёзы, а спазмы у горлі не даюць гаварыць...

Ад селянскай Рады, ад імені хлебаробоў падаю на калені прад прахам тваім і клянусь імем тваім, бо яно даражэй для мяне майго жыцьця, што мы, хлебаробы, не здамо нікому гэтага чырвонага штандару і не астановімся ні перад чым! Калі затрапбуецца нашае жыцьцё, мы ахвотна аддамо яго за нашу Бацькаўшчыну; будзем падаць у барацьбе за нашае права! Упадзе дзесяць, на мейсца нас зьявяцца сотні, тысячы!.. Трупамі засцелем дарогу барацьбы за адраджэньня Беларусі.

Няхай знае сьвет, што жыве Беларусь!"

Агульны жаль, на вачох усіх сьлёзы. Лапата магільшчыка запрацавала, прад вачмі вырас вечнасьці курган.

Нехай-жаш будзе лёгкай табе, дарагі таварыш, родная зямелька!

(„Бел.") **Н. К.**

На гэтую тэлеграму амэрыканскіх ліцьвіноў прэзыдэнт 6 мая адказаў:

„Вялікія, але разам цяжкія часіны перажывае сяньня Літва. Топчуць і зьдзекуюцца над ёй чужынцы з усходу, што абвяшчаюць волю народам. Уварваліся таксама ў наш край суседзі паўднёва-заходнія, тыя, каторыя кажуць усяму сьвету, што яны нашыя браты і прыяцелі. Зьнячэўку занялі яны нашую сталіцу Вільню і хочуць адтуль захапіць рэшту краю. Малады ўрад Літвы і маладое літоўскае войска напружаюць усе сілы, каб непрыяцеляў адбіць.

Прыдзеце на помач Вы, што жывіцё ў краі волі, каторага прэзыдэнт Вільсон паказаў сьвету новыя варункі грамадзкага жыцьця народаў, вы, каторыя надзеяй нашай у цяжкой гадзіне ўваскрэсеньня Літвы—амэрыканскія ліцьвіны! Зьнемарашчаная бацькаўшчына клікае вас на помач. Памажыце аружжам і іншымі спасабамі вызваліцца ад непрыяцеляў і завесьці ў краі парадак на дэмакратычных асновах.

Сардэчная падзяка амэрыканскім ліцьвіном за павіншаваньні Ліцьве, што ёй цераз мяне пераслалі. Шчырае павіншаваньне Спаўняючаму Камітэту, слаўным літоўскім салдатам і Гвардыі Волі. Літва ў тузе жджэ вашага прыходу на помач з-за мора.

Антон Смэтона,
Прэзыдэнт Літвы.

АПОШНІЯ НАВІНЫ.

Весткі Польскага Генеральнага Штаба.

Галіцыйскі фронт.

Пад Хыровам вялікімі сіламі украінцы пашлі у атаку. Наша контратака прымусіла украінцаў да уцёку, наносячы ім надта вялікія страты. На палудзень ад Львова контр-атакамі украінцы былі адкінуты, прычым польскія войскі здабылі Куликова і Мержвіцы.

Валынскі фронт.

У павеці Уладзіміра-Валынскім польскія войскі прайшлі Стаход і занялі Сокаль і станцыю Перэспа, апрача гэтага Порыцк, Локачы, Дуброву і Садову. Непрыяцель страціў 12 кулямётаў, шмат ваеннага матэр'яла і вялікі лік палонных.

Фронт беларуска-літоускі.

Спакойна. Без перамен. Дробная перастрэлка і разведкі.

Пастанова Польскага Сойма у справе Беларусі і Літвы.

ВАРШАВА, 15 мая. На апошнім пасяджэньню Сойм аднагалосна ухваліў паспешнасць праекта паслоў Дашынскага і Барліцкага у справе стасунку Рэчы Паспалітай Польскай да земляў быўшага Вялікага Князьства Літоўскага. Праект прыняты гэткі: „Сойм урачыста дэкляруе, што Польская Рэч Паспалітая на думае прылучаць да гасударственнага цела Польшчы земляў быўшага Вялікага Княства Літоўскага на аснаваньні аднастаронньяй пастановы часткі Сойма.

Рэч Паспалітая кіруецца да звальненьня зямляў быўшага Вялікага Князьства Літоўскага з пад чужога уціску і да даньня можнасьці народам гэтых земляў высказацца, што да свае уласнае будучыні і да адносін сваіх да польскага гасударства.

Рэч Паспалітая Польская кіруецца да лучнасьці з народамі Вялікаго Князьства Літоўскага на аснове супольных палітычных, гаспадарскіх і культурных інтэрэсаў.

Значэньне юрыдычна - гасударственнае гэтай лучнасьці мусі быць згодным с правам кожнага народа станавіць аб сваёй будучыні.

Літоўскае войска ў Амэрыцы.

Прадстаўнікі літоўскага войска ў Злучаных Штатах 5 мая прыслалі ў Коўну прэзыдэнту Смэтоне гэткую тэлеграму:

„Ад літоўскага войска ў Амэрыцы пасылаем павіншаваньне і вычэньне ўдачы. Семдзесят пяць тысяч арганізаванага літоўскага войска і Гвардыі Волі стаіць гатовым, каб бараніць свой край ад падзелу, напасьці і адабраньня волі. Найшчырэйшыя павіншаваньні ад усіх ліцьвіноў м. Чыкаго. *Віскопт,*

Старшыня Спаўняючага Камітэту.

Сябры: *Жылюс, Бельскі, Лобижіс.*

Камісарыят „Усходніх Земляў".

На пасяджэньні адміністрацыйнай камісіі у Варшаве 14 мая генеральны камісар пры Глаўным Камандаваньні Польскіх войскаў на „Усходніх Землях" здаваў рэляцыю аб дзеяльнасьці Камісарыята і аб адносінах, пануючых у Ліцьве і Беларусі.

Каміссарыят „Усходніх Земляў" мае працаваць тамака на мейсцы. Мейсца ураду аканчацельна не ўстаноўлена. Будуць арганізованы два вокругі. Першы вокруг будзе складацца з 9 паветаў Віленшчыны і Гродзеншчыны з цэнтрам у Вільні; другі вокруг будзе складацца с забраных паветаў Меншчыны і Валыні з цэнтрам у Берэсьці Літоўскім.

Граніцы Аўстрыі.

Газэта «Neues Wiener Journal» піша, што французкія газэты у Парыжы падаюць весткі аб тэррытарыяльных граніцах Аўстрыі.

Аўстрыя траціць палуднёвы Тыроль, гарады Бэзэн і Мэран, нямецкую Чэхію, палуднёвые Маравы і нямецкія абшары палуднёвай Карынтыі і Штырыі.

Забастоўка.

Учорашні номер газэты «Тог» піша, што у пятніцу у Варшаве выбухнула забастоўка на чыгунцы.

Нямеччына і Расея

Газэта „Тог" надрукавала гэткую тэлеграму:

„БЭРЛІН. У нямецкім устаноўчым сойме абгаварывалі пытаньне, каб вярнуць з Латвіі нямецкага губэрнатара Гольца за тое, што ён памагаў сыкідаць б. урад Латвіі, што быў у Лібаве. Дэпутат Ріхтгофен выказаў жаласьць што нямецкі губэрнатар выступіў проці Савецкай ўлады. Дэпутат Гаазэ вымагаў каб

немцы вярнулі з Ліфляндыі свае войскі і зараз жа пачалі налажываць зносіны з Расеяй. Дэпутаты Кон і Крэтцыг вымагалі, каб усе дамаганьня Расеі былі споўнены. На гэта міністр Эрцбергер адказаў, што ужо йдуць перагаворы, каб зрабіць часовае замірэньне з Расеяю. Міністр Зольф ступіў яшчэ далей і раз'ясьніў, што гэтае замірэньне будзе пачаткам дружацкага хаўруса паміж Нямеччынай і Расеяй.

Крызыс польскага кабінэту міністраў.

Газэта „Тог" падае да ведама, што польскі урад не згаджаецца з пастанову польскага камітэта у Парыжы аб будучых граніцах Польшчы, дзеля таго у варшаўскіх палітычных кругох чакаюць, што урад на днях падасьць ў адстаўку.

Расейцы у Польшчы пад апекаю Антанты.

Варшаўская расейская газэта „Свободное Слово" піша: 12 мая прыехала з Бэрліна у Варшаву міссыя Антанты с палкоўнікам ангельскім Тіпбэры дзеля абароны інтэрэсаў расейцаў ваеннапалонных, якія варочаюцца з Нямеччыны.

Фінляндыя не ваюе з Савецкай Расеяй.

Варшаўскае „Свободное Слово" піша, што загадчык фінляндскай гандлёвай міссыі пан Бьерклунд, які цяпер у Варшаві, казаў што урад Фінляндыі ніякай вайны проціў Расеі не вядзе.

Дзеля таго і саюза фіннаў з генералам Юдэнічам для супольнага выступленьня проціў Савецкай Расеі німа і ня было.

Грашавы рынак у Варшаві.

17 мая у Варшаві плацілі за царскія 500 рублёўкі і 100 рублёўкі ад 120 да 122 марак за сотку.

Думскія 1000 рублёўкі ад 73.50 да 75 марак за сотку.

Беларуска-літоўскія перагаворы.

Як піша горадзенская расейская газэта „Наше Утро" у Коўна прыехаў міністр Беларускае Народнае Рэспублікі Захарко і вядзе перагаворы з прэзыдэнтам Літоўскай Рэспублікі Слежэвічам у справе фэдэрацыі Літвы і Беларусі.

Беларускі Камітэт у Варшаве.

У Варшаве адбыўся сход беларусаў, на каторым былі горадзенскія дэлегаты. Пастаноўлена аснаваць Варшаўскі Беларускі Камітэт дзеля асведамленьня аб справах Беларускае Дзяржавы і згуртаваньня усіх варшаўскіх беларусаў.

У прэзыдыум Камітэта выбралі: доктара І. Гэссэ, архітэктара Лявона Дубейкоўскага, паэта Гальяша Леўковіча, Б. Ангельчука, Юліяна Саргона, Язэпа Арбуза, Максіма Новіка, З. Тубелевічоўну і Ядвігу Саргоновую. Адрэс Камітэта: Навагродзкая вуліца, дом 58, кватэра 11.

Арыштованы беларускія дзеячы.

Арыштован ў Вільні Вашкевіч, сябра беларускае нацыянальна-дэмакратычнае партыі.

З Горадзеншчыны наказваюць, што там арыштаваны вядомы беларускі дзеяч, сябра Беларускае Рады ў Вільні, як прадстаўнік Горадзеншчыны, вучыцель Лукаш Дзекуць-Малей. У Беластоку арыштованы Качынскі. Што сталася з сябрамі беларускіх паветавых і валастных радаў, яшчэ няма ведама.

Петлюру засудзілі на сьмерць.

У газэці „Люблінскі Тагеблят" ёсьць вестка, што галоўны каманд. войск Дырэкторыі Петлюра засуджан бальшавікамі на сьмерць за арганізацыю пагрома у Праскураве. Газэта піша, што, як ведама, Петлюру з яго штабам арыштавалі і завязлі у Здолбунова.

У ВІЛЬНІ.

Прыехаў пан Асмалоўскі.

Учора, 20-га мая, у 10 гадзін раніцы, прыехаў камісар „Усходніх Зямель" пан Асмалоўскі.

Рабунак у „Беларускай кнігарні".

У пятніцу, 16 мая, ў 12 гадз. дня ў „Беларускую кнігарню" на Завальнай № 7, уварвалася двое людзей, з каторых адзін быў у форме польскага салдата. Яны былі з стрэльбамі і з леварвэрамі. Патрабаваўшы у прадаўца кнігарні дакумэнты, яны ўзялі 123 рублі грошы і выйшлі.

За рускія літэры.

У панядзелак 19-га мая ў „Беларускую кнігарню" на Завальнай №7 прышла паліцыя, і пастрашаючы карай, патрабавала зьняць беларускую вывеску, бо яна напісана рускімі літарамі. Загадчык кнігарні вывеску зьняць адмовіўся.

Сярод праваслаўнага духавенства.

Праваслаўнае духавенства Віленскай эпархіі у надта цяжкім матэр'яльным палажэньню. Прыймаюцца розныя рады, каб яго палепшыць, паміж іншым — дабравольнае аблажэньне веруючых у больш, чым 200 прыходах.

Сярод „мураўёўцаў".

Другі агульны сход тутэйшых „мураўёўцаў" адбудзецца у суботу на гэтым тыдню.

Будуць шукаць сьцежку, па якой ісьці у адносінах да разьвязкі польскім соймам пытаньня аб Беларусі і Ліцьве.

Пачынальнік у згуканьні сходу—б. віленскі губэрнатар пан Вяроўкін.

Сярод чыноўнікаў.

Менскія акцызныя чыноўнікі, што засталіся у Вільні, абмеркавалі зьвярнуцца цераз кіраўнічага акцызнымі зборамі Менскай губэрні д. с. с. Дзіаніна да польскай ўлады з просьбо, каб далі раду у іхнай нядолі. Блізка што усе яны прыехаўшы па справах службы у быцьцё савецкай ўлады, цяпер у самым благім палажэньню.

Прадстаўнікі Менскай казённай палаты, што прыехалі сюды арганізаваць фінансавы аппарат, пасьпелі выехаць у Менск за дзень перад падзеямі.

Выдача харчоў у Вільні.

Дабрачынныя установы атрымалі 3.334 пудоў і 28 хунтаў; танныя рэстараны і народныя кухні — 7.056 пудоў і 36 хунтаў; кооперацыі для продажы па квіткох— 24 500 пудоў; аддзел санітарны — 1.967 пудоў 8 хунтаў; вастрогі (на Дамініканскай вуліцы і на Лукішках) — 581 пудоў; найбліжэйшыя ваколіцы Вільні —3.358 пудоў. Шмальцу для продажы па квітках выдана хаўрусным крамам — 164 бочкі. Наагул да дня 17 мая у Вільні выдана 125.047 харчавых квіткоў.

Біржа.

Магістрат Вільні, зьвярнуўшым ўвагу на тое, што ўпадак у нашым горадзі курсу „керэнкі" страшэнна адбіваецца на інтарэсах насяленьня, пастанавіў зьвярнуцца да ўлады, каб яна наладзіла дзеля гэтага біржу.

Харчы.

Мука.

З майскага пайка будуць даваць насяленьню мукі на гэтым тыдню, замест 6 хунтаў, як мяркавалі, толькі па 3 хунты. Затым будуць даваць што тыдня па 3 хунты, пакуль раздадуць увесь 12-хунтовы паёк.

Цана на хлеб.

У вольнай продажы цана на хлеб ужо $5^{1}/_{2}$ рублёў за хунт.

Мармеляд.

Папсуваны бальшавіцкі мармеляд (42 бочкі) будуць раздаваць насяленьню пасьля подмесу да яго сіропу, якога ёсьць даволі.

Дрождзы.

Выдаюцца дрождзы насяленьню па 1 лоту на душу (па цане 1 марка) з 17-га мая.

Серніні.

На гэтым тыдню будуць даваць па 4 пудэлачкі сярнічак на душу.

Пачтовая скрынка.

К. Іоффе. Пісьмо ня будзе надрукована, бо Вы не напісалі свайго адрэсу.

Пекару Усоу і сьлесару Кацу. Віленскі жыдоўскі Кагал ужо пратэставаў, і друкаваць Вашае пісьмо уважаем за лішнее.

Шуру. Нам патрэбны розныя весткі, каротка й сьціслa напісаныя.

Тар. Прысылайце прозу.

А. Р. Дзякуем.

Рэдактар і выдавец **У. Знамяроўскі.** Друкарня „Прамень", Ігнатоўскі, 5.